

Geschiedenis van de Pub

(Door Jos Heijligers)

Gezellig zittend in de nieuwe woonruimte van Paul Smits op het Hoenderpark vindt het gesprek plaats. Schoonzus Berna is ook aangeschoven en in een uurtje passeren er vele anekdotes, feiten en andere interessante zaken over café zaal De Pub. De plaatselijke horecagelegenheid die ruim 100 jaar geschiedenis heeft.

Winkel met koloniale waren

Berna's moeder, Dien Pubben-Gerrits (1909 – 1998) gaat in 1926, op 17-jarige leeftijd werken in het kleine bruine café. Dat is dan in handen van haar tante Dora Peters en oom Martien. Omdat in de jaren twintig een klein café nauwelijks bestaansrecht bood, vulden de oom en tante dit aan met een winkel in koloniale waren. Onder koloniale waren verstaat men een aantal goederen zoals die uit de voormalige koloniën afkomstig waren of daar werden verbouwd. Het betrof voornamelijk voedings- en genotmiddelen zoals koffie, thee, cacao, tabakswaren, rietsuiker, tropische specerijen en palmolie. In die vooroorlogse jaren toch wel de wat luxere producten.



Dien Pubben-Gerrits, rechts, met haar tante Dora Peters voor de winkel met koloniale waren

Zaadhandel

In 1943 trad Dien in het huwelijk met Gerrit Pubben (1911 – 1989) die diverse functies vervulde zoals koster in de kerk, voor een deel gemeenteambtenaar en uitbater van het café uitgebreid met een zaadhandel. De winkel in koloniale waren bestond niet meer. De lucratieve zaadhandel begonnen ze reeds voor de oorlog. Ze verkochten zaad, graszaad maar ook pootaardappelen.' In het voorjaar stond de hele zaal vol met 'de piepers' en andere pakjes zaad', zegt Berna lachend. Gerrit maakte ook gebruik van 'agenten', die het zaad, ook voor moestuinen, verkochten aan mensen in andere dorpen om zo de omzet en de inkomsten te vergroten.

Zaal met 'sacristie'

De oude zaal die bij de horecagelegenheid hoorde bestond al ruim voor de oorlog. Hier vierden ze fanatiek carnaval (toen alleen nog op zondag), vonden er vrolijke bruiloften plaats of gezellige balavonden. Door de week vergaderden de plaatselijke verenigingen (boerenbond, ruitersclub of Ottersums Belang) er onder het genot van een heerlijk pilsje of fijne borrel. Na een droevige begrafenis kwamen de mensen hier samen voor de koffietafel. De Pub was namelijk de enigste zaal in de jaren vijftig.

De oude zaal had ook nog een kleiner zaaltje dat je kon afsluiten van het geheel. Omdat er deuren voor zaten en de ruimte afsluitbaar was noemden men dit in de volksmond 'de sacristie'. Deze naam ontleende zich ook aan het beroep van koster en organist de bij- functies die Gerrit Pubben zijn hele

werkzame leven vervulde. In deze sacristie stonden enkele gezellige bankjes en zelfs een piano. Berna: 'Oude mensen hoor je hier nog wel eens met weemoed over praten'.

Opvolging

Dien en Gerrit kregen vijf kinderen, Wil, May, Lies, Berna en één zoon, Geert. Vaak gingen de ouders er vanuit dat de zoon het traditionele bedrijf voortzette. Geert deed dit echter niet. Zijn op één na oudste zus May toonde wel belangstelling. Paul vond de weg naar café de Pub nogal gemakkelijk. Als Prins Paul in 1971 en ook nog voetbalkampioen in dat succesvolle jaar dronk hij in café de Pub nogal eens een pilsje. Zo leerde hij May beter kennen en ze trouwden in 1972. Paul vertelt wel dat hij zijn studie Grieks en Latijn niet meer kon verenigen met het werk als kastelein. 'Ik stopte hiermee maar kon nog wel goed mijn studieboeken verkopen', zegt hij lachend.

Nieuwe zaal

In 1978 verbouwden Paul en May de zaal, het café bleef en de zaadhandel veranderde in een slijterij. De verkoop van bier, wijn en sterke drank verliep goed. 'Meestal wist ik al welke drank iemand kwam halen' geeft Paul aan. Door de bouw van de nieuwe zaal verdween de traditionele huiskamer. Het café nam deze functie over. 'Café als huiskamer?' vraag ik. 'Geen probleem hoor, we hadden een sterke familieband met May als de spil. Als familie zaten we dan gezellig in ons eigen café', vertelt Berna.

Een kleine dertig jaar geleden verdween de slijterij om plaats te maken voor een cafetaria. 'Een goede zet', en Paul kijkt er tevreden bij.

Het biljart

Voor de Tweede Wereldoorlog stond er al een biljart in het café. Tijdens de laatste oorlogsmaanden ramde een tank de zijgevel van het oude pand en een flinke brok beton viel erop. 'De beschadiging en reparatie kun je nog altijd zien', Paul kijkt er geamuseerd bij. Jarenlang werden de biljartkeus op de rand van de groene tafel gelegd om de drie gekleurde ballen de juiste richting te geven. 'Ons biljart mag je betitelen als multifunctioneel', hoor ik Paul zeggen. 'Altijd twee teams die het biljartspel beoefenden, alle 65 prinsen stonden erop met de carnaval, we gebruikten het bij grotere feesten als buffettafel en onze kinderen gingen er wel eens op liggen als ze moe waren, een biljart is namelijk verwarmd.'

Paul ondernam nog een poging om het 'antieke biljart' in de huiskamer van het Hoenderpark gebouw te plaatsen. Daar bleek het te groot voor te zijn en nu verdwijnt het in de anonimiteit van Marktplaats...



Na ruim 100 jaar

Hoogtepunten in de vele jaren dat de Pub bestond waren ongetwijfeld de druk bezochte kermisdagen en de jaarlijkse carnaval samen met De Maskotters. Ook de vele partijen en bruiloften, waar het eten opgediend werd met eigen producten, eigen menu's die ze zelf bereidden mag je als geslaagd noemen.

Helaas, na vele jaren dat ze haar ziel en zaligheid aan de zaak gaf, overleed May in 2019 op 72 jarige leeftijd.

Paul ging nog even alleen door en zijn neef Bram nam een groot deel van de zaak over.

Op Paaszaterdag van dit jaar tapte Bram echter het aller, allerlaatste pilsje en gingen de deuren van de Pub, na ruim een eeuw, definitief op slot.

Het einde van een tijdperk, gelukkig blijven de nostalgische herinneringen!